

Marián Damankoš

učiteľ DEJ a OBN

autor učebných textov z DEJ

riaditeľ gymnázia, základnej a materskej školy

poslanec VUC Prešovský kraj

predseda Komisie školstva... v PSK

Ako zlepšiť hospodárenie školy vzťahy samosprávy a školy

Evanjelická spojená škola v Prešove

- org. zložky:

Evanjelické kolegiálne gymnázium

Evanjelická základná škola s materskou školou

- súčasti:

Školská jedáleň pri Evanjelickej spojenej škole

Školský klub detí pri Evanjelickej spojenej škole

Školská knižnica pri Evanjelickej spojenej škole

Zriaďovatelia

Verejní (štát, samospráva), cirkevní, súkromní

- **Kto sú zriaďovatelia?**

- Miestni politici, úradníci a funkcionári... Majú svoje priority aj „životné obzory“
- V mestskom zastupiteľstve bojujú za okrskok, vo VÚC za okres...

- **Čo môžu:**

- Schvaľujú dokumenty, kontrolujú, menujú, volia, investujú
- Investície – bežné, kapitálové

- **Čo robia:**

- Snažia sa udržať všetky školy, ktoré riadia bez ohľadu na demografiu...

- **Čo nerobia?**

- Nevystupujú aktívne pri tom, čo môžu – „chcú“ investovať všade a do všetkého... Nemajú priority?!
- Couching
- Aktívna personálna politika (absolútna väčšina výberových konaní na riaditeľa má 1 kandidáta...) – častokrát neexistuje „zadanie“ pre nového riaditeľa..

Kto je samospráva pre školu?

- Zastupiteľstvo
 - vo VÚC najmä starostovia a primátori („moja škola“)
 - v mestách/obciach najmä zástupcovia svojich okrskov
- Školské komisie
 - poradný orgán - poslanci a neposlanci
 - rokujú o sieti škôl, o majetkových prevodoch, o bežnej prevádzke (prijímačky, maturity, zápisy, ...)
 - nerozhodujú o personálnych otázkach
 - nerozhodujú o finančných otázkach (finančná komisia, župan, primátor, starosta...)
- Poslanci ako členovia Rád škôl

Rada školy – kompetencie

- Iniciatívny a poradný samosprávny orgán školy...
- Mala by presadzovať verejné záujmy, záujmy žiakov, rodičov a zamestnancov...
- Kontroluje riaditeľa – navrhuje jeho odvolanie...
- Vyjadruje sa k počtom prijatých žiakov, novým študijným odborom, ŠkVP, návrhu rozpočtu, k podnikateľskej činnosti školy, správe o v. v. výsledkoch, správe o hospodárení školy, koncepcii rozvoja školy, info o pdg. a mat.-tech. zabezpečeníu školy, k návrhu na vyradenie školy zo siete škôl

Rada školy – zloženie

- Zloženie rady školy
 - 4 - za zriaďovateľa
(miestni poslanci, alebo iné osoby)
 - 2 – za pedagógov
 - 1 – za nepedagogických zamestnancov
 - 3 – za rodičov
 - 1 – za žiakov (stredná škola)

Rada školy - realita

- Realita
 - Kvalitné fungovanie rady školy závisí skôr od riaditeľa...
 - Mnohí členovia RŠ nepoznajú svoje kompetencie
 - O koncepčnom zámere rozvoja školy mnohí ani netušia
 - Chýba odvaha otvárať háklivé témy (konceptcia, rozpočet, mená dodávateľov, kritériá čohokoľvek,...)
 - Ak o korupcii vedia, nepovedia...
 - Aktivizujú sa najmä v čase voľby riaditeľa
 - Pri výberovom konaní väčšinou nemajú alternatívu (2-3 funkčné obdobia a dosť?)

Priestor pre korupciu

- Voľba riaditeľa školy
 - V menších sa všetci poznajú...
 - Väčšinou ide o jedného kandidáta
 - Personálna núdza...
- Verejné obstarávanie
 - Byrokracia bez efektu – 3 ponuky od jedného
 - EKS?
- Prijímacie konania
 - ?
- Výberové konania (zamestnanci)
 - „Pán riaditeľ, je to miesto naozaj voľné?“

Priestor pre korupciu

- Pridelovanie rozpočtu (normatív vs realita)
 - „viazanie rozpočtu zriaďovateľom“
 - pridelovanie kapitálových investícií (komu áno/nie)
- Európske projekty – fondy
 - „Schválme všetko, nedopraješ im?“
 - Minimálne kritériá – „sú to európske peniaze, nie naše“
 - 5% spoluúčasť... – kto na to má?
- Efektivita hospodárenia v školstve
 - rozdelenie úväzkov

Ako zlepšiť hospodárenie (efektivitu) školy?

- Slovenská morálka
 - Už žiaci v škole podvádžajú a nepovažujú to za hanbu!
- Každú žiadosť o dofinancovanie nad rámec normatívu podmieňovať prijatím opatrení...
- Kontrolovať najmä sieť pravidelných „dodávateľov“ a podporovateľov škôl
- Pravidelne kontrolovať hospodárnosť nakladania, nie formálne dodržiavanie zákona o VO
- Zastaviť koncoročné plytvanie – hlúposť

Ako zlepšiť hospodárenie (efektivitu) školy?

- Vzdelávať členov Rady školy – stačí 30 minút
- Rokovanie Rady školy aj bez riaditeľa - indikátor
- Dôsledne vyžadovať odpočet plnenia koncepčného zámeru riaditeľa školy
- Informovanosť čo najväčšieho počtu osôb o finančných rozhodnutiach

Ďakujem za pozornosť

PhDr. Marián Damankoš, PhD.

Evanjelická spojená škola

Námestie legionárov 3

080 01 Prešov

tel.: 0918 828 221, riaditel@esspo.sk

damankosmarian@gmail.com